

Prof. zw. dr hab. Olech Szczepski (1914-1980)

Rektor Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1962-1964

Urodził się 17 kwietnia 1914 roku w Poznaniu.

W 1932 roku rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego i 9 czerwca 1938 otrzymał dyplom lekarza medycyny.

30 września 1938 roku rozpoczął obowiązkowe roczne szkolenie wojskowe. Podczas kampanii wrześniowej służył jako lekarz podchorąży w 32 Eskadrze Liniowej 3. Pułku Lotniczego w Poznaniu. Wraz ze swą jednostką przekroczył granicę polsko-węgierską i został internowany w obozie jenieckim, z którego po 3 miesiącach udało mu się uciec. Przez Jugosławię dotarł do Grecji, a stamtąd do Marsylii. 30 stycznia 1940 roku wstąpił do stacjonujących we Francji Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Służył w Dywizji Strzelców Karpaccich gen. Stanisława Kopańskiego, najpierw na Bliskim Wschodzie, później w Afryce. Brał udział w walkach pod Tobrukiem i pod Monte Cassino. Został odznaczony m. in. Krzyżem Walecznych (1944) i Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino (1945).

W 1947 roku powrócił do Poznania. 1 marca 1948 podjął pracę w Klinice Chorób Dzieci UP na stanowisku asystenta wolontariusza. W wrześniu 1949 roku został młodszym asystentem, a 1 stycznia 1950 starszym asystentem (pozostawał nim do marca 1954).

W 1949 roku uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. „Leczenie streptomycyną ostrych, pierwotnych postaci gruźlicy dziecięcej”.

W 1951 roku, w okresie epidemii choroby Heinego-Medina, oddelegowano go do organizacji szpitala zakaźnego dla dzieci w budynku przy ul. Mickiewicza, obecnej siedzibie Szpitala im. F. Raszei. Szpitalem kierował przez dwa lata.

W 1955 roku uzyskał stopień docenta na podstawie dysertacji pt. „Znaczenie rozpoznawcze i rokownicze w gruźliczym zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych u dzieci”.

W 1956 roku został oddelegowany do Białegostoku, gdzie objął kierownictwo Katedry i Kliniki Chorób Dzieci AM.

W grudniu 1956 powierzono mu organizację i kierownictwo nowo utworzonej II Katedry i Kliniki Pediatricznej AM.

W 1961 roku otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego, a sześć lat później Rada Państwa nadała mu tytuł profesora zwyczajnego.

W latach 1960-1962 pełnił funkcję dziekana Wydziału Lekarskiego AM w Poznaniu.

Został wybrany na rektora na kadencję 1962-1964.

W 1969 roku objął stanowisko dyrektora budującego się Instytutu Pediatrii. Kierował nim od chwili jego otwarcia w 1972 roku aż do swojej śmierci w roku 1980. Z jego inicjatywy w 1978 roku powołano w Instytucie pierwszy w Polsce Zakład Medycyny Wieku Młodzieńczego. Jego zasługą było również powołanie w strukturze Instytutu Kliniki Otolaryngologii Dziecięcej oraz Zakładu Analityki Klinicznej.

W 1969 roku został pierwszym dyrektorem Państwowego Szpitala Klinicznego nr 5 przy ul. Szpitalnej i pełnił tę funkcję do 1974 roku.

Przez wiele lat pełnił obowiązki naukowego konsultanta Ośrodka Walki z Gruźlicą w Poznaniu oraz Sanatorium Przeciwgruźliczego dla Dzieci w Ludwikowie i w Kiekrzu.

Opublikował około 200 prac naukowych. Początkowo interesował się gruźlicą, chorobą Heinego-Medina, biegunkami dziecięcymi. W późniejszych latach jego prace kliniczne były ukierunkowane na nefrologię i endokrynologię wieku rozwojowego, a zwłaszcza okresu dojrzewania. Wiele prac poświęcił zagadnieniom pediatrii społecznej, epidemiologii, a także dydaktyce medycznej, bioetyce i deontologii lekarskiej. Prowadził rozważania nad zagadnieniem przeszczepów. W ostatnich latach przedmiotem jego zainteresowań i refleksji medyczno-filozoficznej był problem postępowania lekarza ze śmiertelnie chorym pacjentem.

Od 1975 roku był specjalistą regionalnym w dziedzinie pediatrii i medycyny szkolnej. Od 1977 roku przewodniczył Radzie Naukowej Szpitala-Pomnika Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. W latach 1958-1967 pełnił obowiązki specjalisty w zakresie pediatrii na terenie województwa olsztyńskiego. W roku 1975 został specjalistą dla regionu wielkopolskiego w zakresie pediatrii i medycyny szkolnej. Od 1976 roku był członkiem rzeczywistym PAN. Należał i pełnił wiele ważnych funkcji w Polskim Towarzystwie Lekarskim, Międzynarodowym Towarzystwie Pediatrycznym, Polskim Towarzystwie Pediatrycznym, Polskim Towarzystwie Endokrynologicznym, Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk.

Odnaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 30-lecia PRL, Odznaką Zasłużonego Nauczyciela PRL. W 1974 roku otrzymał "Order Uśmiechu". Dwukrotny laureat indywidualnej nagrody I stopnia ministra zdrowia i opieki społecznej za pracę w dziedzinie nefrologii dziecięcej.

Doktor honoris causa Akademii Medycznej w Poznaniu (6 stycznia 1975).

Zmarł 24 czerwca 1980. Został pochowany na Cmentarzu Junikowskim.

Na podstawie: M. Krawczyński, *25 lat Instytutu Pediatrii Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu*, "Nowiny Lekarskie" 1997, nr 66; *Księga pamiątkowa w 80-lecie uniwersyteckiego Wydziału Lekarskiego w Poznaniu. Studia i materiały*, pod red. R. K. Meissnera, Poznań 2001; Piotr Suda, *Olech Szczepski (1914-1980) – pediatra, naukowiec, humanista i patriota*, Poznań, 2008